

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 stycznia 2012r. sprawy ze skargi A. G. na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w przedmiocie przywrócenia uprawnień do kierowania pojazdami uchyla zaskarżoną decyzję; zasądza od SKO na rzecz skarżącego A. G. kwotę 200 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania sądowego; orzeka, że zaskarżona decyzja nie podlega wykonaniu (II SA/OI 946/11 - Wyrok WSA w Olsztynie).

Orzeczenie jest prawomocne.

Z przekazanych WSA w Olsztynie akt sprawy wynika, że decyzją z dnia "[...]"r. Kierownik Referatu Wydziału Komunikacji w Urzędzie Miasta, działając z upoważnienia Prezydenta, na skutek wniosku A. G. z dnia 4 lipca 2011r. o zwrot zatrzymanego prawa jazdy, odmówił przywrócenia cofniętego uprawnienia do kierowania pojazdami kategorii A, B i T. Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia organ powołał art. 140 ust. 2 w zw. z art. 114 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005r. Nr 108, poz. 908 ze zm.).

W uzasadnieniu organ wskazał, że decyzją z dnia "[...]" zostały cofnięte wnioskodawcy uprawnienia do kierowania pojazdami wskazanych kategorii, na podstawie art. 140 ust. 1 pkt 1 Prawa o ruchu drogowym, w związku z istnieniem przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami silnikowymi, stwierdzonych orzeczeniem lekarskim wydanym przez lekarza uprawnionego do badań lekarskich osób kierujących pojazdami Uniwersyteckiego Centrum Medycyny Morskiej i Tropikalnej w Gdyni. Wyjaśniono, że na badania lekarskie wnioskodawca został skierowany przez Komendanta Powiatowego Policji w dniu 19 września 2008r. w związku z kierowaniem pojazdem w stanie nietrzeźwości. Organ podał, że w dniu 4 lipca 2011r. strona dostarczyła orzeczenie lekarskie wystawione przez lekarza uprawnionego do badań lekarskich osób kierujących pojazdami, potwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami silnikowymi kategorii A, B i T. W związku z tym organ ustalił, że zgodnie z art. 114 ust. 4 Prawa o ruchu drogowym, w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 2 dokument stwierdzający uprawnienie do kierowania pojazdami wydaje się po zdaniu, przez osobę ubiegającą się o jego wydanie, odpowiedniego do rodzaju uprawnienia egzaminu państwowego sprawdzającego kwalifikacje. W myśl zaś art. 114 ust. 1 pkt 2 lit. a tej ustawy kontrolnemu sprawdzeniu kwalifikacji podlegają osoby ubiegające się o przywrócenie uprawnienia do kierowania pojazdami, cofniętego na okres przekraczający jeden rok. W ocenie organu stan faktyczny sprawy odpowiada hipotezie tego przepisu. Podkreślono, że decyzja o cofnięciu uprawnień wnioskodawcy uprawomocniła się z dniem 31 marca 2010r., a pozytywne orzeczenie lekarskie wydane zostało 4 lipca 2011r., tym samym faktyczny okres pozbawienia uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi trwał ponad rok. Organ zauważył, iż pouczone wnioskodawcę o konieczności zdania egzaminu i wydano zaświadczenie na egzamin sprawdzający kwalifikacje kierowcy. A.G. nie przystąpił jednak do egzaminu. Stwierdzono, że wnioskodawca będzie mógł odebrać prawo jazdy po zdaniu przedmiotowego egzaminu z wynikiem pozytywnym.

A. G. odwołał się od powyższej decyzji, domagając się jej uchylenia. Zarzucił, że organ I instancji z naruszeniem art. 7 kpa nie wyjaśnił dokładnie okoliczności faktycznych sprawy i nie uwzględnił słusznego interesu strony. Odwołujący zakwestionował też, aby organ orzekał w zgodzie z obowiązującymi przepisami. Wyjaśnił, że uprawnienia do kierowania pojazdami mechanicznymi kat. A, B i T zostały mu cofnięte decyzją z dnia "[...]"r. na skutek wyroku z dnia 12 lutego 2009r., na okres 12 miesięcy, tj. od 8 sierpnia 2008r. do dnia 8 sierpnia 2009r. Kara została w całości wykonana. Po upływie czasu cofnięcia uprawnień odwołujący stanął przed komisją lekarską i wówczas okazało się, że wada wzroku uniemożliwia wydanie prawa jazdy. Podjęte leczenie, zmiana charakteru pracy wpłynęły na poprawę wzroku, co potwierdza dostarczone orzeczenie lekarskie z dnia 4 lipca 2011r.. Datę kontrolnego

badania uprawniony lekarz ustalił na dzień 4 lipca 2016r. Zdaniem odwołującego organ I instancji dokonał zsumowania okresów cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdem na skutek pozbawienia prawa jazdy i z powodu niepoddania się badaniu lekarskiemu. Rozpatrując sprawę w postępowaniu odwoławczym, SKO podzieliło w całości stanowisko organu I instancji i decyzją z dnia "[...]" utrzymało w mocy kwestionowane rozstrzygnięcie. Kolegium przyjęło, że odwołujący miał cofnięte uprawnienie do kierowania pojazdami na okres przekraczający 1 rok. Wskazano, iż skoro decyzja z dnia "[...]". o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami kategorii A, B i T z powodu istnienia przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami stała się ostateczna w dniu 31 marca 2010r., natomiast orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami wydane zostało w dniu 4 lipca 2011r., to niewątpliwie zasły przesłanki do kontrolnego sprawdzenia kwalifikacji przed wydaniem prawa jazdy. Kolegium wyjaśniło odwołującemu, że organ I instancji nie sumował okresów cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami z powodu niepoddania się badaniu lekarskiemu oraz na skutek pozbawienia prawa jazdy. Nie zachodzą zatem okoliczności wskazane w powołanym przez stronę w wyroku NSA z dnia 21 stycznia 2009r.

W skardze do WSA w Olsztynie A. G. wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji i zasądzenie kosztów postępowania, w związku z naruszeniem art. 114 Prawa o ruchu drogowym, poprzez jego błędną wykładnię. Powołując się na wyrok WSA w Białymstoku z dnia 21 maja 2008r., sygn. akt II SA/Bk 57/08 podniósł, że art. 114 ust. 1 pkt 2 lit a ustawy Prawo o ruchu drogowym wyraźnie wskazuje, iż ponownemu egzaminowi podlega osoba, której prawo jazdy cofnięto na okres przekraczający jeden rok. Warunek ten ma charakter normatywny (prawny), a nie faktyczny, co oznacza, iż cofnięcie uprawnień do kierowania pojazdami na okres przekraczający rok, po upływie którego to okresu osoba ubiegająca się o przywrócenie uprawnień jest zobowiązana poddać się egzaminowi, powinien wyraźnie wynikać z treści decyzji. Osoba, której cofnięto prawo jazdy na okres krótszy niż rok lub równy jednemu rokowi, nie podlega pod dyspozycję powyższego przepisu niezależnie od faktycznego czasu trwania okresu nieposiadania uprawnień wynikającego z cofnięcia. Następnie skarżący powtórzył argumenty odwołania, podkreślając, że uprawnienie do kierowania pojazdami zostało mu cofnięte na okres jednego roku

W odpowiedzi na skargę organ II instancji wniósł o jej oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

Wojewódzki Sąd Administracyjny zważył, co następuje: skarga zasługuje na uwzględnienie.

Stan faktyczny rozpatrywanej sprawy nie budzi wątpliwości. Skarżącemu zostało cofnięte uprawnienie do kierowania pojazdami mechanicznymi kategorii A, B i T najpierw decyzją Starosty z dnia "[...]", wydaną w trybie art. 182 § 2 kodeksu karnego wykonawczego wobec orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 12 miesięcy – od dnia 8 sierpnia 2008r. do dnia 8 sierpnia 2009r. W związku z kierowaniem pojazdem w stanie nietrzeźwości skarżący podlegał kontrolnemu badaniu lekarskiemu w celu stwierdzenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem, o czym stanowi art. 122 ust. 1 pkt 3b ustawy Prawo o ruchu drogowym. Organ podał, że skarżący został skierowany na takie badanie przez Komendanta Powiatowego Policji w dniu 19 września 2008r. Orzeczenie lekarskie o istnieniu przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami silnikowymi kategorii A, B i T zostało wydane w dniu 30 listopada 2009r. i nadesłane do Wydziału Komunikacji Urzędu Miasta w dniu 7 grudnia 2009r. Decyzję o cofnięciu skarżącemu uprawnień z tej przyczyny Prezydent Miasta wydał w dniu "[...]" na podstawie art. 140 ust. 1 pkt 1 omawianej ustawy. Decyzja ta stała się ostateczna z dniem 31 marca 2010r., wobec niewniesienia odwołania.

Wbrew przekonaniu skarżącego organy nie sumowały okresów cofnięcia przedmiotowego uprawnienia, wynikających z powyższych decyzji. Wyraźnie wskazywano przy obliczeniu na okres od 31 marca 2010r. do 4 lipca 2011r., kiedy to skarżący dostarczył orzeczenie potwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami silnikowymi. Zatem uwzględniano jedynie tę ostatnią decyzję o cofnięciu uprawnień. Organ w ogóle nie wspominał o decyzji z dnia "[...]", na którą skarżący powoływał się w odwołaniu. Nie analizowano też na jaki okres skarżący miał zatrzymane prawo jazdy. Okoliczność ta bowiem nie ma w ogóle znaczenia na obecnym etapie postępowania przy rozstrzygnięciu o przywróceniu kierowcy cofniętych uprawnień. Zgodnie z art. 140 ust. 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym decyzję o przywróceniu kierowcy uprawnienia do kierowania pojazdem silnikowym wydaje starosta po ustaniu przyczyn, które spowodowały jego cofnięcie. Sam skarżący przyznał w skardze, że jest to kwestia uprzednia w stosunku do żądanego zwrotu prawa jazdy, prawidłowo wskazując, że kierowca nie może skutecznie domagać się zwrotu zatrzymanego prawa jazdy, jeżeli w obrocie prawnym pozostaje decyzja o cofnięciu uprawnień. Dlatego organy prawidłowo analizowały jedynie potrzebę zastosowania art. 114 ust. 1 pkt 2 lit. a cytowanej ustawy. Podkreślić trzeba, że ustawodawca odrębnie reguluje przesłanki i tryb zatrzymania prawa jazdy oraz jego zwrotu (art. 135 ust. 1 i 2, art. 137 ust. 1-3, art. 138 ust. 1-2, art. 114 ust. 4 wskazanej ustawy) i cofnięcia uprawnienia do kierowania pojazdami oraz jego przywrócenia (art. 140 ust. 1-2, art. 114 ust. 1 pkt 2 lit.a). W powoływanym przez skarżącego wyroku NSA z dnia 21 stycznia 2009r. wskazano, że okres cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdem oraz okres zatrzymania prawa jazdy nie podlegają sumowaniu, skutkującemu zastosowaniem dyspozycji art. 114 ust. 4 Prawa o ruchu drogowym. Ze stanowiskiem tym należy się zgodzić, przy czym nie zmienia to faktu, że organy nie analizowały na obecnym etapie na jaki okres skarżący miał zatrzymane prawo jazdy, pomijając w ogóle art. 114 ust. 1 pkt 2 lit. b. Przy przywróceniu kierowcy uprawnień organy mogą jedynie oceniać potrzebę zastosowania w sprawie art. 114 ust. 1 pkt 2 lit. a, którego hipoteza obejmuje jedynie okres cofnięcia uprawnienia do kierowania pojazdem na okres przekraczający 1 rok.

Stosownie do treści art. 114 ust. 1 pkt 2 lit. a tej ustawy, kontrolnemu sprawdzeniu kwalifikacji podlega osoba ubiegająca się o przywrócenie uprawnienia do kierowania pojazdem cofniętego na okres przekraczający jeden rok lub w związku z utratą kwalifikacji. W takim przypadku, jak stanowi art. 114 ust. 4 ustawy, dokument stwierdzający uprawnienie do kierowania pojazdem wydaje się po zdaniu egzaminu państwowego sprawdzającego kwalifikacje, odpowiedniego do rodzaju uprawnienia. Jeżeli zostanie spełniona dyspozycja tych przepisów, a więc kierowca będzie podlegał kontrolnemu sprawdzeniu kwalifikacji z powodu cofnięcia uprawnień na okres przekraczający 1 rok lub w związku z utratą kwalifikacji i zda odpowiedni egzamin to można mu wydać prawo jazdy bez potrzeby analizowania spełnienia hipotezy art. 114 ust. 1 pkt 2 lit.b, gdyż przepis ten zakłada taki sam wymóg i skutek.

W niniejszej sprawie organy błędnie oceniły, iż cofnięcie skarżącemu uprawnień nastąpiło na okres przekraczający 1 rok (z uwagi na przedłożenie orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań do kierowania pojazdami mechanicznymi po upływie roku od daty cofnięcia uprawnień z tej przyczyny). Nawet, gdyby uwzględnić, że skarżącemu cofnięto uprawnienie do kierowania pojazdami dwoma odrębnymi decyzjami, to i tak nie można przyjmować, że orzeczone okresy przekraczały 1 rok. Pierwszą decyzją termin ten ustalono na 12 miesięcy, a więc równo rok. Druga zaś decyzja nie zakreślała terminu cofnięcia. Sąd w składzie rozpatrującym niniejszą sprawę podziela pogląd wyrażony w wyrokach Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku z dnia 21 maja 2008 r., sygn. akt II SA/Bk 57/08 oraz z dnia 27 października 2009 r., II SA/Bk 308/09, zgodnie z którym warunek określony w art. 114 ust. 1 pkt. 2 lit. a w postaci cofnięcia uprawnień "na okres przekraczający jeden rok" ma charakter normatywny (prawny), a nie faktyczny, co oznacza, iż cofnięcie uprawnień do kierowania pojazdami na okres przekraczający rok, po upływie którego to okresu osoba ubiegająca się o

przywrócenie uprawnień jest zobowiązana poddać się egzaminowi, powinien wyraźnie wynikać z treści decyzji. Osoba, której cofnięto, uprawnienie do kierowania pojazdami na okres krótszy niż rok lub równy jednemu rokowi, nie podlega pod dyspozycję powyższego przepisu. Wskazać można, że również Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w wyroku z dnia 29 września 2011 r., sygn. akt IV SA/Gl 26/11 stanął na stanowisku, że hipotezą normy zawartej w art. 114 ust. 1 pkt. 2 lit. a ustawy Prawo o ruchu drogowym objęte zostały dwa przypadki: pierwszy - w decyzji o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami został wyraźnie określony czasookres cofnięcia dłuższy niż 1 rok (na podstawie art. 182 § 2 k.k.w.); drugi – cofnięcie nastąpiło ze względu na utratę kwalifikacji (art. 140 ust. 1 pkt. 2 - utrata przez kierowcę kwalifikacji stwierdzona na podstawie wyniku egzaminu państwowego; art. 140 ust. 1 pkt. 4 lit. a - niepoddanie się sprawdzeniu kwalifikacji w trybie określonym w art. 114 ust. 1 pkt 1). Stanowisko to zasługuje w pełni na akceptację. W szczególności Sąd ten zasadnie dostrzegł, że żadna z przyczyn cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami, wskazanych w przepisie art. 140 ust.1 ustawy Prawo o ruchu drogowym nie pozwala na to, aby starosta podejmując decyzję w takiej sprawie określał czasookres cofnięcia wyznaczając jego datą końcową czy też określając go w jednostkach miary czasu (dniach , tygodniach, miesiącach czy latach). Nie da się bowiem a priori ustalić, kiedy przyczyny stanowiące podstawę cofnięcia uprawnień mogą zostać usunięte (np. przeciwwskazania psychologiczne czy zdrowotne do kierowania pojazdami). Wobec tego, starosta orzekający w sprawie cofnięcia na podstawie art. 140 ust. 1 z przyczyn obiektywnych takiego okresu cofnięcia (a w istocie terminu do którego cofnięcie pozostaje aktualne), wyznaczać nie może. Trzeba również zauważyć, że organ administracji publicznej będzie uprawniony do zamieszczenia w decyzji administracyjnej klauzuli dodatkowej w postaci terminu tylko wtedy, kiedy przepis prawa wyraźnie go do tego upoważnia. Przywołany przepis upoważnienia takiego nie zawiera. Koniec okresu cofnięcia wyznaczony jest datą wystąpienia zdarzenia wskazanego w art. 140 ust. 2, polegającego na " ustaniu przyczyn", które spowodowały cofnięcie uprawnień do kierowania pojazdami. Cofnięcie uprawnień do kierowania pojazdami na czas oznaczony może jedynie nastąpić na podstawie art. 182 § 2 kodeksu karnego wykonawczego, w wyniku wykonania orzeczenia sądu zawierającego zakaz prowadzenia pojazdów. W takim przypadku właściwy organ zobowiązany jest cofnąć uprawnienia do ich prowadzenia w orzeczonym zakresie oraz nie może wydać tych uprawnień w okresie obowiązywania zakazu.

Reasumując, skoro wobec skarżącego nie orzeczono o cofnięciu uprawnień na okres powyżej jednego roku, zastosowania art.140 ust. 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym nie może warunkować zdanie państwowego egzaminu kwalifikacyjnego, o czym stanowi art. 114 ust. 4 tej ustawy.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy organ odwoławczy obowiązany jest uwzględnić ocenę prawną zawartą w niniejszym uzasadnieniu.

Źródło: [Orzecnictwo NSA](#)